

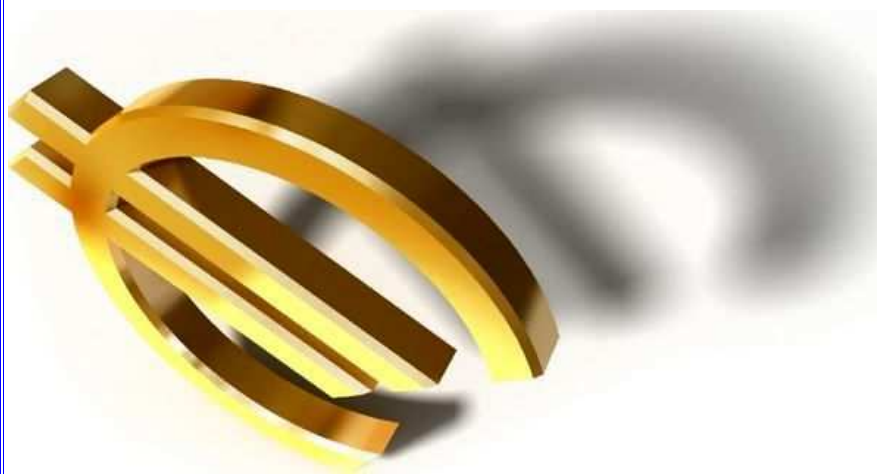
Podnikový časopis
EKOSVIP

2. ročník

10/2013

31.10.2013

OBSAH č. 10/2013

Úvodník	1
Krátko ...	2
Eurofondy	3-4
Environmentálny fond	4
Novinky	5-6
Záverom	7

ÚVODNÍK

Október bol mesiac rozpočtový, dlhový, krízový.

V médiách sa hovorilo o slovenskom štátnom rozpočte na rok 2014, o hrozivo narastajúcom štátnom dlhu, o bločkovej lotérii, o novej dani pre stratové podniky. Kocúrko ako od Chalupku.

USA stáli na pokraji priepasti pred hrozbou bankrotu. Po vládnej odstávke a dramatickom hlasovaní v americkom kongrese, prišiel typický americký happyend. Nuž, ako pre koho.

Človek by sa na politikoch našej doby mohol smiať do prasknutia, keby ... keby to celé nebolo do plaču.

Žijeme nad pomery. A každý deň si ako závisláci klameme, že to celé zvládame, že to máme pod kontrolou.

Dokedy, a ako dlho ešte bude svet žiť na dlh? Ako prekonať krízu ekonomickú? A zvládne táto generácia vyhrabať sa z krízy morálky?

Pohľad na veci a súvislosti, na ekonomické dilemy a morálne problémy doby, a možno aj odpovede na pár otázok sa snažíme priniesť alebo aspoň naznačiť v tomto čísle časopisu.

šéfredaktorka

KRÁTKO ... o rozpočte a dlhoch

Každý jednotliviec, každá domácnosť, každá firma i každá vláda sveta si zostavuje svoj vlastný rozpočet ako bilanciu príjmov a výdavkov. Súčasťou financovania ich potrieb je nezriedka úver.

U prvých troch menovaných skupín príjmy jednoducho musia prevyšovať nad výdavkami, hoci len o ten povestný chlp. A dlh musíte byť schopný splácať. Inak vám hrozí ulica, sociálny úpadok alebo bankrot.

Len vlády sa správajú takmer všade vo svete nezodpovedne nielen k nám, ktorí žijeme tu a teraz, ale aj voči tým, ktorí prídu po nás. Krajiny sú zadlžené. Ale namiesto úspor a šetrenia, každoročne hospodária so schodkom, čo dlh len navyšuje.

Slovenská vláda schválila svoj návrh rozpočtu na rok 2014. Plánovaný schodok 2,83 % HDP bude znamenať výdavky vyššie od príjmov o 2,14 miliárd eur. Aj vám sa z tej sumy zatočila hlava?

Každou sekundou sa zvyšuje štátny dlh Slovenska, ktorý v 2. polroku 2013 dosiahol hodnotu 58% HDP.

Obyčajný sedliacky rozum, ktorému netreba ani ekonomické vzdelanie, našepkáva, že život na dlh nie je dobrým životom.

Riešenie? Priznávam, nepoznám. Ale ak iba mávneme rukou a pokrčíme plecami, nič sa nezmení.

Návrhov je však viacero. Zavrieť úradu, ktoré nie sú na osoh. Obmedziť výdavky v prebujnejšej štátnej správe. Zmeniť systém sociálnych dávok a výsluhových dôchodkov. Filozofiu financovania zdravotníctva postaviť z hlavy späť na nohy.

Celé to má len chybičku krásy: svetonázor ľudí nezmeníš argumentami. Hlasy jednotlivcov, čo ako vzdelaných svetaznalých odborníkov, uviaznu na stránkach novín a časopisov, kde si ich prečítajú aj tak len tí, ktorí s nimi vlastne dávno súhlasia.

Preto možno budeme musieť my ako celý štát „padnúť až na hubu“. Keď už nebude z čoho dávať, a nikto nám nepožičia. Keď už nebude odkiaľ brať a nebude priestor zvyšovať dane.

Lenže horšia ako táto predstava je obava, že sa tak nestane včas a s nadhľadom. Že špirála dlhov sa roztočí, až ju nebude možné ovládať a už vôbec nie zastaviť. Mám obavu, že práve tam smeruje nejedna ekonomika.

V problémoch sa nachádza napríklad aj ekonomika USA.

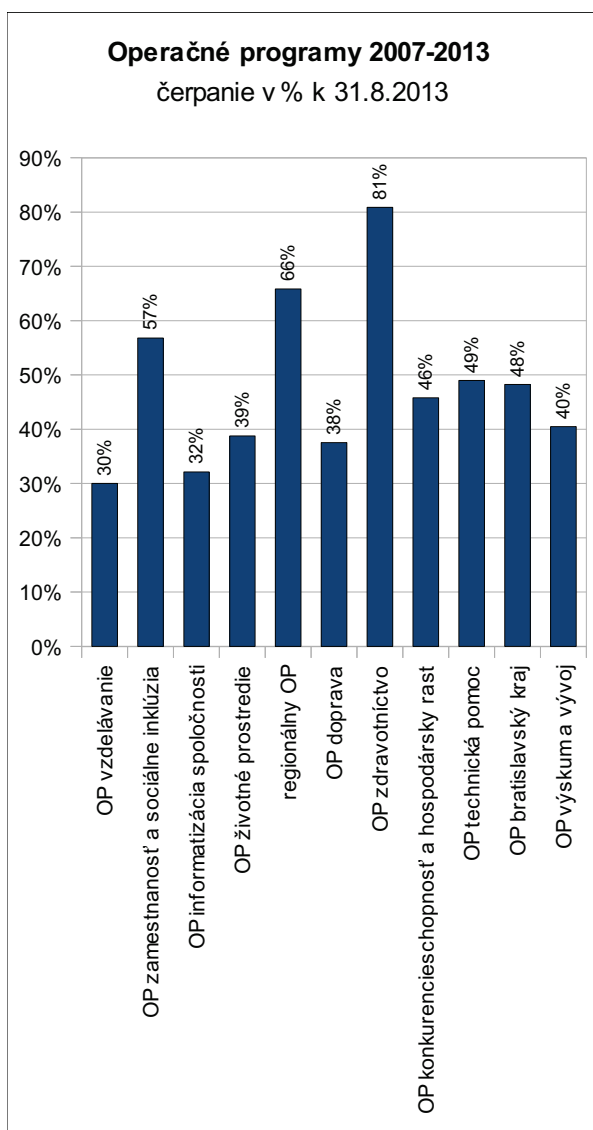
Americký Kongres podľa očakávaní odvrátil v októbri, v hodine dvanástej bankrot, keď zvýšil dlhový strop. Tak si vláda, požičiavaj ďalej.

Ale kam speje takýto svet?

EUROFONDY

2007-2013

Programovacie obdobie 2007-2013 sa blíži ku koncu. Prinášame vám štatistiku o čerpaní finančných prostriedkov z jednotlivých operačných programov k 31.8.2013. Celkovo Slovensko k tomuto dňu vyčerpalo prostriedky na úrovni 44,63 %.

2014-2020

V novom programovacom období 2014-2020 by malo Slovensko čerpať finančné prostriedky z eurofondov prostredníctvom 6 základných operačných programov:

1. Výskum a inovácie
2. Kvalita životného prostredia
3. Integrovaná infraštruktúra
4. Integrovaný regionálny operačný program
5. Ľudské zdroje, zamestnanosť a inklúzia
6. Efektívna verejná správa

Ďalšie navrhované operačné programy:

7. Technická pomoc
8. Rozvoj vidieka
9. Rybné hospodárstvo
10. Európska územná spolupráca
11. INTERACT, URBACT

Keď sa hovorí o programovacom období, nemôžem sa ubrániť prirovnaniu k socialistickým päťročniciam.

Niekedy totiž rovnako nereflektujú dobu a potreby občanov a krajiny.

Kedysi dávno som čítala zaujímavý text o tom, ako finančné prostriedky z eurofondov paradoxne poškodzujú záujmy zainteresovaných štátov.

Peniaze, ktoré mohol použiť domáci podnikateľ na rozvoj svojho podnikania a teda domácej ekonomiky, sa cez dane, ktoré odvedie, zlejú do jedného veľkého európskeho kotla a rozdelia sa podľa „sedemročnice“.

Často sa financujú okrem potrebných a dobrých projektov aj tie vymyslené a nepremyselné a zlé.

Z europeňazí sa financujú služby, u ktorých nemožno zmerať výsledok a dopad. Financuje sa merateľná, ale kruto predimenzovaná sieť diaľnic v Španielsku a Portugalsku.

Nemenej významný je negatívny dopad „europeňazí“ na morálku spoločnosti. Južania si zvykli na vysoký štandard, ktorý nevedia reálne pokryť produkciou. Východná a Stredná postkomunistická Európa sa zasa topí v bahne korupcie.

Zdanlivo z iného súdka, a predsa o tom istom, je aj euroval. Európa prispieva krachujúcemu a škrajčujúcemu Grécku. Podporuje nestabilné a reformom neschopné Taliansko. Zatvára oči pred siestami a fiestami na juhu Európy.

Nezatracujem eurofondy a pomoc v rámci EÚ ako takú. Ale to, ako to funguje dnes, uznajte, nie je v poriadku.

ENVIRONMENTÁLNY FOND 2014

Environmentálny fond prostredníctvom dotácií a úverov predstavuje jednu z možností financovania výstavby kanalizácií a vodovodov v obciach a mestách. Práve október je mesiacom podávania žiadostí pre nasledujúci rok.

Žiadosti v písomnej podobe a od minulého roku aj elektronicky je potrebné podať vždy do 31.10.

Keďže záujem žiadateľov je veľký a peňazí je málo, každoročne sa financie z balíka na krytie environmentálnych aktivít pridelia len časti žiadateľov, aj to len v zlomku potrebnej sumy.

Projekty sa potom realizujú neúmerne dlho. Okolnosti vonkajšieho sveta sa menia, ale projektová dokumentácia a znenie zmlúv ostáva nezmenené. Rozpočty sa indexujú len o smiešnu hodnotu inflácie.

Aj v portfóliu našich stavieb sa nachádzajú stavby, ktorých výstavba už dnes presahuje obdobie 10 rokov. A termín ich ukončenia je v nedohľadne.

NOVINKY október 2013

- **Blahoželáme k svadbe!**

Dňa 26.októbra 2013 vstúpil náš kolega stavbyvedúci Ing. Peter Eliáš do stavu manželského.

Pet'ovi a jeho manželke Katke prajeme touto cestou za všetkých pracovníkov i vedenie firmy EKO SVIP veľa lásky, radosti, porozumenia a šťastia v spoločnom manželskom živote.

- **Zmeny v dopravných pravidlách**

NR SR schválila zmeny v dopravných pravidlách. Po podpise prezidenta začne platiť väčšina zmien od 1.1.2014.

Znižuje sa horná hranica pokuty za menej závažné priestupky na 50 EUR.

Chodci kráčajúci za zníženej viditeľnosti po krajnici alebo po ceste, musia mať na sebe reflexné prvky alebo reflexný bezpečnostný odev.

Cyklisti a motorkári budú môcť parkovať na chodníku, aj zastať v zóne, kde je zakázané státie či zastavenie.

Vinník škodovej udalosti bude musieť nájsť vlastníka poškodenej veci a spolu musia spraviť správnu o nehode.

- **Nový protipovodňový plán Ministerstva životného prostredia SR**

Ministerstvo ŽP SR pripravilo nový program protipovodňovej ochrany, ktorý by si mal do roku 2020 vyžiadať viac ako 1,1 mld. EUR.

Na financovaní protipovodňových opatrení sa má podieľať štátny rozpočet 700 miliónmi, 400 mil. má byť vyčlenených v novom operačnom programe Kvalita životného prostredia a 55 mil. poskytnú z vlastných zdrojov vodohospodári.

Vláda SR sa v spore dvoch prístupov k protipovodňovej ochrane priklonila ku klasickým protipovodňovým opatreniam: spevňovaniu a prehlbovaniu korýt či úprave tokov. Táto správa znamená koniec projektu hrádzok.

- **Ceny za architektúru CE.ZA.AR 2013**

Slovenská komora architektov vyhlásila 10. októbra víťazov cien za architektúru v jednotlivých kategóriách.

Víťazné i všetky prihlásené architektonické počiny sú zverejnené na internetovej stránke ce-za-ar.sk.

- **Slovenské „Dušičky“ – americký „Halloween“**

Slovenské slávenie sviatkov na začiatku novembra to je stíšenie v kruhu rodiny a v prítmí cintorínov.

Americký Halloween to sú strašidlá a svietiace tekvice. U nás vraj takéto svetlonosy boli známe už pred tým, ako sa tento sviatok z USA začal udomáčňovať na Slovensku. Neviem, nepamätám si.

Halloween v USA, Všetkých svätých a Dušičky na Slovensku, spája horiaca svieca. Keď budete zažívať tú za vašich blízkych, neznámych i známych, možno aj tých, ktorí nás opustili tento rok, venujte im tichú spomienku.

- **100 dní do ZOH v Soči 2014**

Do otvorenia zimných olympijských hier v ruskom Soči ostávalo 30.10. presne 100 dní.

Olympijský oheň bude v Rusku horieť nepretržite od 7. do 24. februára 2014. (Snáď ho nebude treba nanovo zapáľovať zapáľovačom :)

Počas ZOH 2014 sa rozdá športovcom 98 medailových kompletov. Slovenské nádeje budú smerovať najmä k hokejovému tímu a biatlonistom.

A v závere hier bude svet veselší o ďalších olympijských víťazov.

ZÁVEROM

Porušil si niekedy zákon? Kto odpovie na túto háklivú a možno až intímnu otázku, že nie, tak s najväčšou pravdepodobnosťou klame. Nás ľudí jednoducho baví porušovať zákony. Zákony svetské, zákony morálne.

Radi sa zlostíme nad politikmi a ich oligarchami, keď sa prevalí, že porušili zákon. O čo sme však my lepší?

Že sme ukradli menej, nie milióny? Že sme oklamali a podviedli iba kamaráta, nie celý národ?

A keby sme boli na mieste tých vyššie, nezachovali by sme sa rovnako alebo možno ešte horšie?

Prekračujeme rýchlosť a nerešpektujeme pravidlá cestnej premávky. A keď dostaneme pokutu, alebo havarujeme, hromžíme na všetkých okolo. Lenže za svoje prešľapy si môžeme my sami.

Kradneme a podvádzame a klameme. A keď nám na to prídu, nasadzujeme si v chvate biele ovčie rúcho, aby sme pod ním ukryli tmu vlastnej duše. Lenže čierna nakoniec všetko zašpiní.

Najdôležitejšie októbrové poznanie: človek sa v tých druhých môže ukrutne myliť a osudovo sklamať.

Každý náš omyl a každé naše sklamanie, ako aj každá objavená a zverejnená „chyba v programe“, môže byť pre ostatných varovným signálom. Upozornením a možno aj návodom k riešeniu ich vlastných súkromných i verejných problémov.

Berte, prosím, v tomto zmysle aj všetko napísané v tomto čísle časopisu. Nie ako pesimistický pohľad na svet. Ale ako pokus o hľadanie cesty, východiska.

Ak by niekto z čitateľov chcel vyjadriť svoj pohľad na načrtnuté problémy doby, dávam priestor v ďalších číslach časopisu na zverejnenie vašich názorov.

Na záver vám prajem vo vašich životoch i v práci čo najmenej sklamaní.

EKO SVIP, s.r.o., 2013

*Ing. Marcela Bujňáková
šéfredaktor*

*Pripomienky, námety a reakcie môžete posielat'
na e-mail: marketing@ekosvip.sk.*